

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж.бр.3526/10
Дана: 08.06.2011. године
Б Е О Г Р А Д

СП-1.1. (СТИЦАЊЕ СВОЈИНЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА)

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Говедарица, председника већа, Миланке Вукчевић и Снежане Настић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БА, адвокат, ради утврђења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Четвртог општинског суда у Београду П.бр.409/08 од 29.12.2008. године, у седници већа одржаној 08.06.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Четвртог општинског суда у Београду П.бр.409/08 од 29.12.2008. године у ставовима првом и трећем изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба туженог изјављена дана 27.04.2009.године, у делу којим побија пресуду Четвртог општинског суда у Београду П.бр.409/08 од 29.12.2008. године у ставу другом изреке.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да тужилац има право својине на _ стану аа и да је тужени дужан да призна и трпи да се на основу донете пресуде изврши упис права својине тужиоца у земљишне или друге јавне регистре у којима се води евиденција о непокретностима. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован предлог тужиоца за доношење привремене мере којом се забрањује туженом свако располагање предметним станом, продајом, оснивањем терета, усељењем или исељењем трећих лица или исељењем самог тужиоца до окончања ове парнице. Трећим ставом суд је обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 90.500,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих разлога прописаних одредбом члана 360 став 1 Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу члана 372 ЗПП, Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана у делу којим пресуду побија у ставовима првом и трећем изреке, а да је у делу којим побија одлуку из става другог изреке, недозвољена.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 361 став 2 тачке 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП, на које се жалбом неосновано указује а на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се ожалбена пресуда морала укинути. Наиме, обзиром да предметна располагања странака нису у супротности са принудним прописима, јавним поретком и правилима морала, у смислу члана 3 став 3 ЗПП, то није почињена повреда поступка из члана 361 став 2 тачка 5 ЗПП.

Није учињена ни повреда из одредбе члана 361 став 2 тачка 9 ЗПП, јер се иста односи на недостатак у страначкој способности и недостатак у заступању, који недостаци у конкретном случају не постоје. Тужени је у жалби истакао да тужилац нема активну легитимације јер у моменту подношења тужбе није био власник ствари те да је тиме учињена повреда одредбе члана 361 став 2 тачка 9 ЗПП. Недостатак активне легитимације се тиче материјалноправног односа међу странкама, па и у ситуацији када је приговор недостатка било активне, било пасивне легитимације основан, то не представља процесну сметњу за вођење парнице, како се жалбом указује. Дакле, тужилац је у спору активно легитимисан ако је носилац неког права, а тужени је пасивно легитимисан ако на њему лежи обавеза која одговара тужиоцевом праву. Са друге стране страначка способност представља способност странке да учествује у поступку, непосредно или посредно преко пуномоћник и недостатак у том смислу представља битну повреду одредбе члана 361 став 2 тачка 9 ЗПП, што у овом поступку није случај, обзиром да обе странке имају страначку способност-способност да буду парничне странке и обе заступају пуномоћници који имају уредна овлашћења за заступање. Апелациони суд налази да није учињена ни повреда поступка из одредбе члана 361 став 2 тачка 10 ЗПП, обзиром да се у конкретном случају не ради о пресуђеној ствари, нити је у истој ствари закључено судско поравнање, јер ранији поступци на које се жалбом указује нису вођени између истих лица, што је, уз идентитет чињеничног стања и тужбеног захтева, неопходан услов за постојање пресуђене ствари.

Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде као ни доказима који се налазе у спису. Побижана одлука садржи јасне, потпуне и аргументоване разлоге о свим важним чињеницама тако да се правилност и законитост пресуде са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи жалбе туженог о наводно почињеној битној повреди одредбе парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, АА1, отац тужиоца, је по уговору о купопродаји овереном пред Првим општинским судом у Београду, Ов.бр.6487/97 од 01.10.1997. године, купио стан аа од тадашњег власника СС, након чега је стан поклонио сину-тужиоцу Уговором о поклону овереном пред Петим општинским судом у Београду Ов.бр.781/97 од 28.11.1997. године, и од тада је тужилац у несметаној државини предметног стана. Пре закључења поменутих уговора, решењем Четвртог општинског суда у Београду И- VII-175/94 од 09.05.1994. године, засновано је zaloжно право на предметном стану, за који је наведено да није уписан у земљишне књиге, по споразуму ББ, овде туженог, као повериоца и СС (тадашњег власника) као дужника, ради обезбеђења новчаног потраживања у износу од 40.000 ЦХФ и 6.000 ДЕМ које доспева 31.12.1994. године. Након тога, дана 08.03.1995.

године између туженог и СС закључено је судско поравнање пред Четвртим општинским судом у Београду у парници П.бр.1016/95, којим је СС, као тужени у том спору, обавезан да ББ, као тужиоцу у том спору, исплати 60.090 ЦХФ, 9.013 ДЕМ и 2.000 динара. На основу тог поравнања као извршне исправе, инициран је поступак извршења и решењем Четвртог општинског суда у Београду И-VII-135/95 од 12.03.1996. године дозвољено је извршење продајом предметног стана ради наплате наведеног потраживања. Дана 01.09.2005.године, донет је закључак Четвртог основног суда у Београду, И-135/95 да се продаје предметни стан, ванкњижно власништво, као усељив (став први); у ставу другом је констатовано да на стану који се продаје не постоје уписана стварна права и терети, а у ставу трећем је утврђена вредност стана у износу од 5.339.880,00 динара. Поменуто решење о извршењу није уписано у јавну књигу у смислу члана 138 тада важећег Закона о извршном поступку ("Службени лист СРЈ" бр.28/00, 73/00, 71/01) обзиром да ни сама зграда, у којој се спорни стан налази, није укњижена. Након усменог јавног надметања, спорна непокретност је решењем од 11.10.2005. године досуђена овде туженом ББ, а 30.10.2006. године донето је решење о предаји непокретности које је постало правноснажно 14.11.2006. године.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП. Разлоге које је за свој чињенично правни закључак дао првостепени суд, у свему као правилне и аргументоване прихватио је и другостепени суд.

Тужилац се у поседу спорног стана налази од 28.11.1997.године, по основу уговора о поклону закљученог 28.11.1997.године. Дана 11.10.2005.године, тужилац је сазнао да се тог дана одржава јавно надметање ради продаје предметног стана, и да је стан досуђен туженом, па је ради заштите свог права, поднео тужбу за утврђење права својине. Одредбом члана 188 став 2 ЗПП, предвиђено је, између осталог, да се тужба за утврђење може подићи само када тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање спорног права или правног односа. У конкретном случају, тужиочев правни интерес за доношење пресуде у овој правној ствари је окончање неизвесности која постоји у вези са својином над предметним станом, па су, у том смислу, испуњени услови предвиђени чланом 188 став 2 ЗПП за подношење тужбе за утврђење.

На потпуно и тачно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев и утврдио да је тужилац власник стана аа. Како решење о извршењу И.135/95 од 19.04.1995. године, које је донето у корист туженог није уписано у јавни регистар, што је неопходан услов да би имало дејство и према трећим лицима, то тужени не ужива посебну заштиту предвиђену чланом 138 тада важећег ЗИП ("Службени лист СРЈ" бр.28/00, 73/00, 71/01). Наиме, том одредбом је предвиђено да уписом решења о извршењу на непокретности у јавну књигу, поверилац (овде тужени) стиче право да своје потраживање намири из непокретности и у случају да треће лице касније стекне на истој непокретности право својине. Исто прописује и сада важећи Закон о хипотеци ("Сл.гласник РС" бр.115/2005) који у члану 2 предвиђа је хипотека заложно право на непокретности, које овлашћује повериоца да, ако дужник не исплати дуг о доспелости захтева наплату потраживања обезбеђеног хипотеком из вредности непокретности, пре обичних поверилаца и пре доцнијих хипотекарних поверилаца, без обзира у чијој својини се непокретност налази, а у члану 8 да хипотека настаје уписом у надлежни регистар непокретности.

При оваквом стању ствари, у ситуацији када су предметну непокретност и правни претходник тужиоца и тужени стекли теретним правним послом, па се и тужилац и тужени

сматрају претпостављеним власницима, првенство има лице код кога се ствар налази, у смислу одредбе члана 41 став 2 Закона о основама својинско-правних односа. Како је тужилац у мирној државини од 28.11.1997. године, а тужени никада није био у поседу стана, то је првостепени суд правилно поступио доносећи одлуку као у ожалбеној пресуди.

Тужени није поставио захтев за утврђење да су уговор о купопродаји предметног стана између оца тужиоца и СС (уговор од 1.10.1997.године) и уговор о поклону закључен између оца тужиоца и тужиоца (уговор од 28.11.2007.године) ништави, па суд сходно члану 3.ст.1 ЗПП-а није имао обавезу да о таквом захтеву одлучује, при чему тужени ни у првостепеном поступку ни у жалби не пружа доказе који би довело у сумњу савесност правног претходника тужиоца приликом закључивања уговора о купопродаји спорног стана -уговор Ов.бр.6487/97 од 1.10.1997.године, тим пре што није извршен упис у јавну књигу решења о извршењу И-VII-135/95 од 12.3.1996.године, што би имало дејства према трећим лицима. С тога није основана тврдња из жалбе да је ожалбеном пресудом повређена одредба члана 104 став 3 Закона о облигационим односима.

На основу изложеног, како се ни осталим наводима жалбе којима се напада оцена доказа и понавља све што је већ истицано током првостепеног поступка, правилност и законитост побијане пресуде не доводе у сумњу, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду као у изреци ове пресуде применом члана 375 ЗПП-а.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке. Првостепени суд је правилно применио члан 149 и 150 ЗПП-а. Висина трошкова правилно је обрачуната применом Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, важећим у време доношења одлуке.

Тужени је у жалби навео да пресуду првостепеног суда побија у целости. Одлуком садржаном у ставу другом изреке, одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере којом би туженом било забрањено располагање предметном непокретношћу. С обзиром на садржину ове одлуке сматра се да тужилац у том делу није успео у парници па тужени нема правни интерес за подношење жалбе против такве одлуке.

Одредбом члана 365 ст.3 ЗПП-а, прописано је да је жалба недозвољена, између осталог, када је жалбу изјавило лице које нема правни интерес за подношење жалбе.

Из наведеног разлога, жалба туженог је одбачена као недозвољена у делу којим се побија првостепена пресуда у ставу другом изреке и Апелациони суд је на основу члана 374 ЗПП-а, одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА СУДИЈА
Марина Говедарица

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић